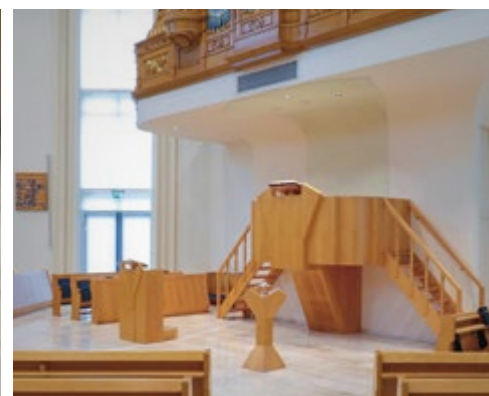
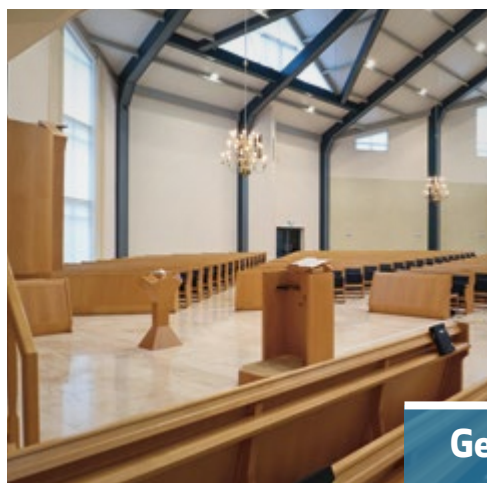

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Wageningen

27/05/2021
jaargang 99

nr **35**

Op 1 oktober 2000 gaat ds. A.F. Honkoop te Wageningen met emeritaat. Als hij drie dagen later op de jaren in zijn laatste gemeente terugblijkt, merkt hij onder meer op: 'We hebben in Wageningen en in Bennekom, waar we mochten wonen, een goede oude dag gehad. We hebben er een gemeente gehad, die ons met liefde heeft omringd. Niet dat er van mijn zijde geen gebreken zijn geweest. Ach, als ik terugkijk op die jaren, dan blijft er

schuld over. De Heere wilde het veld weleens vlak maken, maar ik durf mezelf niet op de borst te kloppen over de bediening in uw midden. Hoewel we getracht hebben om de dienst van God u aan te prijzen, om de rijkdom van Christus in uw midden uit te dragen, dan is het zo weinig geweest van de rijkdom, de volheid en de heerlijkheid die er in Christus is, wat we in uw midden hebben mogen neerleggen!'

Van Boven bezien

De kwetsbare gemeente wordt bedreigd. Niet alleen door de dreigingen en de machtsmiddelen van het Sanhedrin, maar vooral door het gevaar dat ze onder de druk zal zwichten, en zal zwijgen van de enige Naam tot zaligheid.

En als zij gebeden hadden, werd de plaats in welke zij vergaderd waren, bewogen...

Handelingen 4:31a

Dan wordt de slagader van het persoonlijk en gemeentelijk leven doorgesneden. Waar moet het leven, het licht, het onderwijs, de gerechtigheid en de heiligheid dan vandaan komen? Hoe zullen ze dan kunnen bestaan voor de Heilige en staan in deze wereld? Zwijgen over de enige Naam is levensgevaarlijk. Zwijgen over Jezus, dat is de dood in de pot! Vandaar satans pogen op allerlei manieren.

Het wapen

Wat mocht Petrus in de pinksterpreek in Handelingen 2 helder getuigen van de Zaligmaker: 'Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort' (vers 33). Op het feit van Hemelvaart volgde immers Pinksteren. Dan kan het niet anders dan dat duidelijk doorklinkt voor het Sanhedrin: 'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder de hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welchen wij moeten zalig worden' (Hand 4:12).

Dat dringt voor ons allemaal! Dat blijft de boodschap, ook in het hol van de leeuw. Dat geldt de vijanden van God en van Christus. Zo wordt er ook nu nog plaats gemaakt voor de Naam van Jezus door de zaligmakende overtuiging van de Pinkstergeest.

v. A.

In dit nummer

4 Het zijn Galileeërs

12 De CGO is een mooie cursus

24 Verwarring over genadeleven

- 2** Van Boven bezien
- 3** De zaligsprekingen [21]
- 6** Levenskeuzes in het examenjaar
- 7** Goed begrepen
- 8** Gemeenten in de grote stad [6]
- 9** De eredienst [6]
- 10** Commentaar: De leerkracht en de school
- 11** Bijbelstudie 1 Petrus [21]
- 13** Een stem uit het verleden
- 13** Kerkelijk Jaarboek 2021
- 14** Kerknieuws
- 15** Berichten
- 16** Kerkdiensten
- 23** Jeugdtribune

Opvallend is hoe de bedreigde schapen herkend worden, dat 'zij met Jezus geweest waren' (Hand. 4:13). Is dat bij ons ook het geval? De gemeenschapsoefening met Christus stempelt hun leven, hun woorden en gebed. Het is zichtbaar en hoorbaar dat het allermeeft gaat om de verheerlijking van God in en door Christus, in hart en leven. Daarom klinkt dit verlangen door in het groep van de samengekomen schapen, die bedreigd worden door 'Herodes en Pontius Pilatus, met de heidenen en de volken Israëls' (Hand. 4:27). Machteloos roepen ze één van hart en één van ziel in hun nood tot God. Want er is maar één wapen in deze bange strijd. Roepen!

Zijn Kind

De Heilige Geest heeft ons dit gebed woordelijk laten weten (Hand. 4:24 tot 30). Gods Geest leidt de biddende kerk altijd weer terug naar het profetische Woord. In dit geval naar Psalm 2 vers 1 en 2. De bidders belijden het Goddelijk spreken bij monde van David. Het gaat hun niet om 'ik en mijn', maar heel teer om de eer van 'Uw heilig Kind Jezus' (Hand. 4:27m en 30b). Wat een tere liefde klinkt er in dit gemeenschappelijk gebed door voor de Naam van Jezus. Te midden van de vijandschap van het heidendom, maar helaas ook - wat een aanklacht - binnen de grenzen van kerkelijk Jeruzalem, de

Het gaat hun niet om 'ik en mijn', maar heel teer om de eer van 'Uw heilig Kind Jezus'.

afgezonderden onder de bediening van het genadeverbond. De vijandschap tegen God en Zijn Gezalfde blijkt ook binnen de kerkmuren op allerlei manieren.

Zijn hand

Hoor eens hoe ze hun gebed beginnen. Hoe ze de Heere aanspreken: Gij soevereine Heerser, almachtige Schepper (24b), Die alles naar Uw raad bestuurt (28) en in Uw hand houdt. Die Uw raad zelfs door goddeloze plannen heen volvoert. Zo wordt er in Jeruzalem gebeden. Gods hand en raad zijn bepalend, hoe onbevattelijk en onverklaarbaar dat ook voor ons is. In Gods raad en hand ligt het welzijn van de bedreigde Kerk zo vast! Daarom zal al die tegenstand toch eenmaal nutteloos blijken. Want weet toch, dat we

het tegen God en Sions gezalfde Koning altijd moeten verliezen. Zalig om dat nú, in het kostbare heden van genade te mogen doen. Om als vijanden om genade te roepen. Om te roepen, nu Hij aan Gods rechterhand Zijn ambtelijke bediening nog uitoefent in en voor Zijn Kerk. Zalig zij die nu aan Gods kant mogen vallen, wanneer het gaat om Zijn recht, ook in hun eigen leven. Maar ook in het wereldgebeuren en in de kerk: 'De Heere is recht in al zijn weg en werk.'

Hier mogen Sions nieuwgeboren kinderen tot hun troost licht ontvangen om het ganze gebeuren in de wereld en de kerk van Boven te bezien. Zij zien Gods hand erboven die zo krachtig is, Zijn raad erover die volvoerd zal worden, hoe de Naam en de zaak des Heeren ook bedreigd wordt. Door de Geest van Christus geleid geeft dit vrijmoedigheid in het roepen en kracht in het leven. Dan krijgen we troost aangaande Gods raad en het welbehagen in Christus. Te midden van de grootste smarten mogen we dan het oog naar Boven houden. Dan mogen we heel dat benauwende gewoel van Boven bezien. Dan gaat er zo'n onuitsprekelijk kracht uit van 'Uw heilig Kind Jezus'.

Daar aan Gods rechterhand ligt het zo troostrijk vast! Dan is die rechterhand hoog verheven, maar zij houdt toch door haar kracht Gods volk in stand.

Zijn antwoord

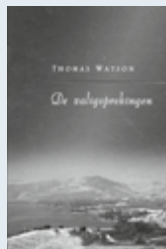
Dit gaat de hemel verrassend tonen. Dit doet de Heere gevoelen in een beven van de aarde, en in de kennelijke kracht van de Heilige Geest (vers 31). Merkbaar antwoordt de Heere. Hij tóont Wie de aarde en al haar bewoners, met welke grote namen dan ook, in Zijn hand heeft. Alles kan slechts dienen tot volvoering van Gods eeuwig en soeverein raadsplan 'in de naam van Uw heilig Kind Jezus'.

Wat zien we dan hoog! Want daar Boven wordt het beslist. Zou de Heere niet zorgen voor de verheerlijking van Zijn heilig Kind Jezus? Zou Hij dan niet doen blijken dat Hij de schapen van Zijn enig Kind hoort? Zou Hij dan toestaan dat de Naam van dit Kind verzwegen wordt?

Wat een mens niet kan bewerken, het bewegen van de aarde, dat doet Hij. De Heere antwoordt, ook nu nog. Soms door Zijn sprekende daden. Soms in het suizen van een zachte stilte. Om Zijn Woord en raad te bevestigen. Als antwoord op het smeekgebed van weerloze bidders. Die - steeds maar weer - leren moeten het van Boven te bezien.

Thomas Watson

Uit: "De zaligsprekingen", Thomas Watson (uitg. Den Hertog).

De zaligsprekingen [21]

Het wezen van de geestelijke honger

'Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid.'

Mattheüs 5:6

Wij zijn nu gekomen tot de vierde trede van de gelukzaligheid: Zalig zijn die honger. De woorden vallen in twee delen uiteen: een aangeduide plicht en een belofte die ermee verbonden is.

Een aangeduide plicht: Zalig zijn die honger. Geestelijke honger is een gezegende honger. Wat wordt er met 'honger' bedoeld? Honger staat voor verlangen (Jes. 26:9). Geestelijke honger is de gezonde eetlust waardoor de ziel vurig verlangt naar datgene wat zij als zeer gepast voor, en in overeenstemming met zichzelf aanvoelt. Waar komt deze honger vandaan? Honger komt voort uit een besef van gebrek. Wie geestelijk hongert, heeft een waar besef van zijn eigen behoeftigheid. Hij heeft gerechtigheid nodig.

Het hongeren naar de gerechtigheid

Wat wordt er met 'gerechtigheid' bedoeld? Er is tweemaal gerechtigheid: door toerekening en door inplanting. Er is een gerechtigheid door toerekening, namelijk de gerechtigheid van Christus. Jeremia 23:6: 'En dit zal Zijn Naam zijn, waarmee men Hem zal noemen: De HEERE onze gerechtigheid'. Deze is even waarlijk van ons om ons te rechtvaardigen als van Christus om die te schenken. Uit kracht van deze gerechtigheid beschouwt God ons alsof wij nooit gezondigd hadden (Num. 23:21). Het is een volmaakte gerechtigheid: Gij zijt in Hem volmaakt (Kol. 2:10). Zij bedekt niet alleen, maar is ook tot sieraad. Wie deze gerechtigheid bezit, is gelijk aan de meest vermaarde heiligen. De zwakst gelovige is net zo gerechtvaardigd als de sterkste. Dat is de triomf van een christen. Als hij in zichzelf verontreinigd is, is hij zuiver in zijn Hoofd. In deze gezegende gerechtigheid stralen wij helderder dan de engelen. Deze gerechtigheid is het waard om ernaar te hongeren.

Er is een gerechtigheid door inplanting. Het is een 'inwonende' gerechtigheid. Het zijn de genadegaven van de Geest, de heiligheid van hart en leven. Cajetanus* noemt haar een 'allesomvattende gerechtigheid'. Daarnaar hongert een godvruchtige ziel. Het is een gezegende honger. Lichamelijke honger kan een mens niet zo ellendig maken als geestelijke honger hem gelukzalig maakt. Zij geeft er blijk van dat er leven is. Een dode kan niet hongeren. Honger komt voort uit leven.

Het eerste wat een kind doet als het geboren is, is dat het hongert naar de borst. Geestelijke honger volgt op de nieuwe geboorte (1 Petr. 2:2). In een van zijn "Alleenspraken" troost Bernardus zich ermee dat hij heel zeker de waarheid van de genade in zich had omdat hij in zijn hart een sterke begeerte had naar God. Het is gelukkig als we, ook al bezitten we niet wat we behoorden te bezitten, verlangen naar wat we niet bezitten. De eetlust is net zo goed van God als het voedsel.

*) Thomas Cajetanus (1468-1534. Italiaans theoloog en filosoof. Tegenstander van Luther.

(wordt vervolgd)

De Zee van Galiléa.

Zie, zijn niet al dezen die daar spreken, Galileeërs?
Handelingen 2:7b

Het zijn Galileeërs

Het is druk in de straatjes van Jeruzalem. Uit alle windstreken zijn er duizenden gekomen tot het feest, het feest van Pinksteren, het feest van de eerstelingen van de tarweoogst.

J. van 't Hul,
Lieren

In een van de bijgebouwen van de tempel staan ook Galileeërs. Te midden van de feesthoudende menigte spreken zij de grote werken Gods. Wat zijn dat, Galileeërs? In Handelingen 1:11a waren ze ook al zo genoemd: 'Gij Galilese mannen, wat staat gij...?' Terwijl hun Meester terugkeerde naar Zijn Vader in de hemel, stonden Zijn discipelen Hem na te kijken, net zolang totdat ze Hem niet langer konden zien. Kortzichtige stofbewoners staarden hun Meester met vleselijke ogen na.

Ze keken 'tot op ooghoogte'. Daarna was er niets meer te zien, want een wolk nam Hem weg. Opeens stonden er twee mannen in witte kleding bij hen, en die zeiden: 'Gij Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar den hemel?'

Een obscure buurt

'Gij Galilese mannen'. Zo worden de discipelen genoemd. 'De aanspraak is dus

niet: 'Apostelen', of: 'Vrienden van Jezus', maar om hun de nederigheid te leren, is het: 'Gij Galilese mannen' (Beukelman). Mensen uit Galiléa hebben geen goede naam. Die komen in elk geval niet uit het godsdienstige Jeruzalem, niet uit de Torah-scholen van de rabbijnen Hillel en Shammai. Galiléa is een obscure uithoek ergens ver weg in het Noorden. Daar woont veracht volk, keuterboertjes en vissers langs het Meer Gennésaret. Dat is bepaald geen biblebelt. De geleerden in Jeruzalem zeiden dat dáár nog nooit een profeet vandaan was gekomen (Joh. 7:52). Galiléa? Daar woont slechts een krom en verdraaid geslacht, geen volk van God. Op dat platteland is alles zo werelds, daar zijn ze zo ruw en onbeschaafd. Zou er uit dit Galiléa der heidenen iets goeds kunnen zijn? Zulke mensen kennen niet eens een andere taal dan hun moerstaal, kennen alleen hun eigen platte dialect. Petrus kwam ook uit die contreien en werd ogenblikkelijk aan zijn accent herkend: '... want gij zijt ook een Galileeër en uw spraak lijkt' (Mark. 14:70).

De discipelen worden door de beide engelen dus 'Galilese mannen' genoemd. Ze worden zo genoemd, zegt Matthew Henry, 'om hen te doen gedenken aan de rotssteen waaruit ze gehouwen zijn.

En Jezus omging geheel Galiléa, lerende in hun synagogen, en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekte en alle kwaal onder het volk.

Christus had hen grote eer aangedaan door hen tot Zijn gezanten aan te stellen, maar zij moeten gedenken dat ze aarden vaten zijn, Galilese mannen, ongeletterde mensen, op wie met minachting wordt neergezien.

In de ogen van de wereld zijn ze dus veracht, 'maar als discipelen van Jezus zijn ze door God rijkelijk bewelddadig' (Dächsel).

De engelen schelden deze discipelen echter niet verachtelijk uit, zegt Calvijn. De engelen kenden hen niet, 'maar de discipelen worden toch als bekenden toegesproken'.

Landstreek in 't barre noord

Galiléa is geen landstreek in het zoele zuiden, het ligt in 'het barre noord'. Toch heeft Jezus in het begin van Zijn omwandeling uitgerekend in deze achterhoek het Evangelie gepredikt en zieken genezen: 'En Jezus omging geheel Galiléa, lerende in hun synagogen, en predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekte en alle kwaal onder het volk' (Matth. 4:23). Als 'Jezus, de Galileeër' (Matth. 26:69) was Hij goed en goeddoende geweest. In het stoffige land van Galiléa had Hij Zijn volgelingen onderwezen en wonderen gedaan. In Galiléa juicht de Thabor. Daar liggen steden en vissersdorpen als Naïn (waar Jezus een dode zoon teruggaf aan zijn moeder), Nazareth (waar Jezus was opgegroeid rond de timmerwerkplaats van vader Jozef), Kana (waar Hij water in wijn veranderde) en Kapernaüm (de vissersplaats waar Jezus Zijn eerste discipelen tot Zich riep). In Galiléa had Hij Zich bekommerd over het verachte en het onedele. Daar had Hij Zijn voetstap gezet en waar Hij Zijn voetstap zet, daar druipet alles van vet. Galiléa is de geestelijke bakermat van de Kerk.

Maar de Joden op het feest in Jeruzalem, met de eerstelingen onder de arm, vinden: Galiléa, daar gaat niets van uit. Daar woont 'het volk dat in duisternis wandelt'. Dat is 'het land van de schaduw des doods'. Jesaja had dat al geprofeteerd (Jes. 9:1). Als puntje bij paaltje komt, hoort die landstreek niet eens echt bij het Joodse volk.

Geen talen gestudeerd

Maar vandaag, op de Pinksterdag, zijn het uitgerekend zulke ongeletterde Galileeërs die daar staan te spreken zoals de Geest het hun ingeeft, in allerlei toonaarden, in vreemde talen, 'een iegelijk in

zijn eigen taal'. Opeens spreken ze Latijn, Grieks en Arabisch, denkt Calvijn. De omstanders drommen samen, hogelijk verbaasd. Hoe is het mogelijk dat die mensen vloeiend een andere taal spreken? Ze horen hen spreken in hún taal, de taal van het land van hún geboorte, waar ze zelf vandaan komen. Hoe is dit mogelijk? Galileeërs spreken toch alleen maar hun eigen dialect (Mark. 14:70), die mensen hebben toch nooit iets anders geleerd!

Op dat platteland is alles zo werelds, daar zijn ze zo ruw en onbeschaafd. Zou er uit dit Galiléa der heidenen iets goeds kunnen zijn?

De vrome Joden zijn verbluft. En daarom zeggen ze op deze Pinksterdag in Jeruzalem: 'Dit zijn toch Galileeërs!' De menigte zoekt er een verklaring voor dat die simpele mensen vreemde talen spreken, terwijl ze het tóch allemaal over hetzelfde hebben. De discipelen kennen geen mensenvrees en geen schuchtheid meer. Vanuit hun hart spreken ze over God en Goddelijke zaken, over 'de grote werken Gods'. En als de omstanders daar geen verklaring voor kunnen vinden, zeggen ze minachtend in koor: Zijn dat niet Galileeërs? Die mensen spreken in vreemde talen, maar, waar halen ze dat eigenlijk vandaan?

Weten al die vrome Joden en Jodengenoten veel dat de Geest van Pinksteren ook over de talen beschikt, dat Hij alle talen spreekt!

Woning maken

Dat is het wonder van Pinksteren. Wat bij mensen niet in tel is, wordt door God geteld, als in Isrel ingelijfd. Zo wordt het Pinksteren, ook voor mensen die in duisternis wandelen en wonen in het achterland van de schaduwen des doods. De Heilige Geest verricht Zijn werk in een uithoek en maakt woning bij het verachte en het onedele, bij het dwaze en het zwakke, in harten van mensen die alles verzondigd hebben en in zichzelf niet anders dan verachte Galileeërs zijn. De Geest opent harten en

monden. Dan loopt de mond vanzelf over, zoals een bron zich uitstort op de velden. Wat leeg is in zichzelf wordt op het feest van de eerstelingen vervuld met de Geest, wordt door Hem gevuld en vol-gemaakt. Daarom gaan zwijgende mensen spreken, niet uit zichzelf en niet over zichzelf, maar over de grote werken Gods.

Jezus' volgelingen zijn dus Galileeërs, in dienst van Jezus, de Galileeër. Toch zijn ze vandaag in de buurt van de tempel de gezanten van het hof der hoven. De Pinkstergeest begint Zijn opwekkingswerk niet bij farizeeërs of sadduceeën, maar bij mensen uit een verachte provincie. Galileeërs zetten hun treden in Zijn spoor en daarom delen ze in Zijn smaad en hoon. De mensen in Jeruzalem hebben Hem gehaat, zij zullen ook gehaat worden. Was Hij niet veracht en de onwaardigste onder de mensen? Zij zullen het ook zijn. Zijn volk brengt het er niet beter vanaf. Zou een dienstknecht meerder zijn dan zijn Meester?

Ook Galilese mannen

Hun Meester heeft als Galileeër plaats-bekledend hun schuld op Zich genomen. Hij weet wel wie ze zijn, hoe hun leven is, dat ze vanbinnen niet anders kunnen vinden dan heidendom. Hij weet ervan en weet er raad mee. Hij is ten hemel geveren en zit aan 's Vaders rechterhand, waar Hij bidt voor allen die Zijn verschijning hebben lief gekregen. Onder hen zijn ook Galileeërs.

'Dat iemand grote dingen in een vreemde taal spreekt, dat kan geschieden buiten een wonder, maar dat dit hier arme en onnozele Galileeërs doen, die nooit buiten Palestina geweest zijn, eenvoudige lieden, aan de oevers van Tiberias in ambachten en oefening van geringe handwerken opgebracht, zonder letteren en zonder geleerdheid, die meer met visnetten dan met boeken omgingen, velen uit Nazareth afkomstig, vanwaar zo weinig goeds verwacht werd. Het waren mensen, welker spraak bot, plomp en ongeschikt was, en zodanig nochtans nu in allerlei vreemde talen te spreken, dat is iets dat het algemeen bereik der natuurkrachten te boven gaat. (...) Trouwens, zo weet de Geest in een ogenblik discipelen tot meesters en slechte mensen tot leraars te maken.'

ds. J. Beukelman (1704 - 1757)

Levenskeuzes in het examenjaar

Examen! Hoe vaak is dat woord de achterliggende maanden niet gevallen op school, thuis en in de vriendengroep. Het examenjaar is een bijzonder jaar in veel opzichten.

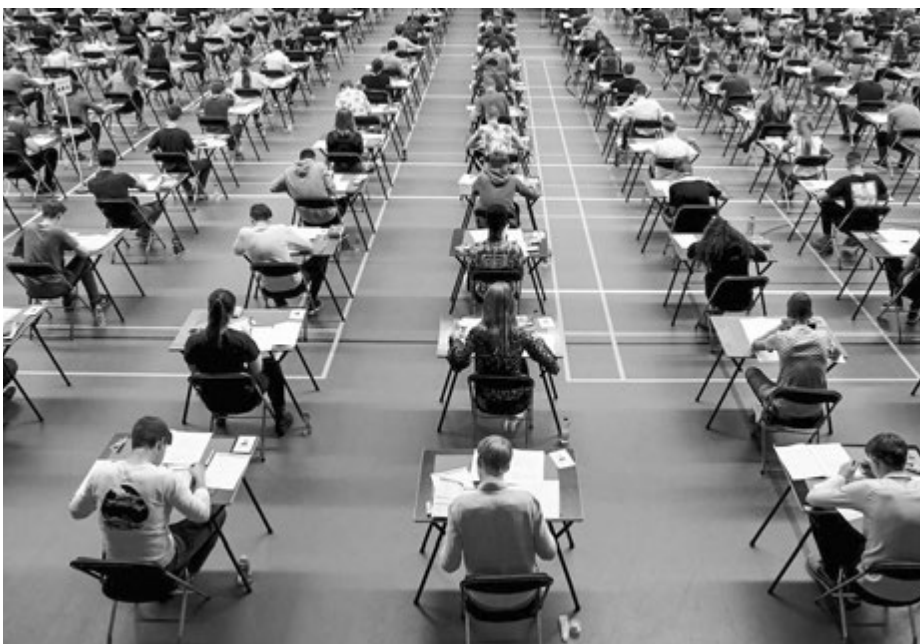
P.C. Kok,
Waddinxveen

De sfeer op school was anders dan in voorgaande jaren. Het contact met de andere examenkandidaten en je docenten was intensiever en volwassener. Samen bereidde je je voor op het examen. Corona maakte het examenjaar ook anders en gaf extra stress. Want hoe moet het met je examens als je onverwachts in quarantaine moet? En nu de spanning voor de uitslag...

Beslissingen voor het leven

Dit examenjaar moest je ook nadenken over een vervolgopleiding. Welke opleiding past bij jou? Begrijpelijk wanneer je keuzestress ervaart. Het is eigenlijk bijzonder dat je juist als je jong bent ingrijpende keuzes moet maken die bepalend zijn voor je verdere leven. Je hebt nog weinig levenservaring en je weet ook niet goed wat beroepen en studies inhouden. Toch moet je nu kiezen wat je volgend jaar gaat doen.

En nu de spanning voor de uitslag...

Ook andere belangrijke keuzes vallen in deze levensperiode. Welke vrienden kies je? Hoe sta je tegenover de kerk waarin je gedoopt bent? Ga je naar de jeugdvereniging? Doe je belijdenis? Wil je naar Gods Woord leven of kies je voor 'vrijheid' en ongebondenheid?

Veel jongeren krijgen in deze levensfase een relatie. Met wie wil jij je leven delen? Vind je het belangrijk dat de ander de Heere zoekt en wil dienen? Hoe kun je deze ingrijpende levensbepalende keuzes toch maken?

Vijf overwegingen

Hieronder vijf overwegingen die je kunnen helpen. Allereerst, wees nuchter. Je examen is belangrijk. En ik hoop dat je slaagt! Maar bedenk dat niet heel je leven ervan afhangt.

Ook is het goed te beseffen dat de Heere je inspanningen en je keuzes moet ze-

De goede dingen die je ontvangt zijn Gods fluisterstem. Maar de tegenslagen van het leven zijn Gods roepstem.

genen. Daarin is het gebed onmisbaar. Bedenk dat zegen niet gelijk staat aan het halen van je diploma. Natuurlijk ben je blij als je je diploma haalt. Daar mag je de Heere voor danken. Maar zegen is zoveel meer. Zegen hangt samen met de wetenschap dat je in de weg van de Heere bent. Dan kan het zijn dat je weg anders gaat dan je hoopt, maar dat je toch ervaart dat de Heere je weg leidt. Dat alleen geeft rust in voor- en tegenspoed.

Besef in de derde plaats dat geen enkele opleiding perfect is of naadloos bij jouw persoon aansluit. Bij elke opleiding en in elk beroep zijn er dingen die minder leuk zijn en soms valt het al tegen bij de start. Neem dan niet overhaast een beslissing. Soms ervaar je pas later dat het goed was om door te zetten. En als je merkt dat een opleiding echt niet bij je past, kun je opnieuw een afweging maken.

Vraag je ouders en andere familieleden of vrienden die je goed kennen om advies. Stel steeds de vraag waaróm je deze opleiding of dit beroep wilt. Het is belangrijk

Wat is genade?

Begrippen uit het geloofsleven uitgelegd

We hebben in de vorige afleveringen gezien dat de mens, geschapen naar Gods beeld, zich van zijn Formeerder heeft afgewend: vrijwillig en moedwillig. Zou er dan voor zo'n onwillige en onverbeterlijke zondaar nog 'genade' zijn?

om te weten wat bij je past. Maar vraag je ook af hoe je dienstbaar kunt zijn aan de maatschappij en je naaste.

Ten slotte de vijfde overweging. Eén ding is nodig. Je moet wederom geboren worden. Het is een voorrecht als je slaagt en als je een vervolgstudie of een baan vindt die bij je past. Je mag daarin de goede hand van de Heere zien. Maar het is niet genoeg. Al die goede gaven zijn de lokkende stem van de Heere: 'Mijn zoon! geef Mij uw hart, en laat uw ogen Mijn wegen bewaren.'

Besef toch dat je een zondig hart hebt en dat je Zijn goede gaven niet verdient. Bid om het hartvernieuwend werk van de Heilige Geest, opdat je de keus van Ruth en van Mozes mag maken. Opdat je je leven en je gaven tot Zijn eer en in Zijn dienst mag besteden.

Stervende liefde

De goede dingen die je ontvangt zijn Gods fluisterstem. Maar de tegenslagen van het leven zijn Gods roepstem.

Een docent begeleidde een 17-jarige leerling die veel moeilijke dingen had meegemaakt. Ze vroeg zich vertwijfeld af waarom ze zoveel ellende moest meemaken. Haar docent wist ook niet goed wat hij moest zeggen. Met bewogenheid wees hij op Klaagliederen 3: 'Het is goed voor een man, dat hij het juk in zijn jeugd draagt. Hij zitte eenzaam, en zwijge stil, omdat Hij het hem opgelegd heeft. Hij steke zijn mond in het stof, zeggende: Misschien is er verwachting.'

Zwijgend keek ze voor zich, terwijl de tranen zichtbaar werden. Enkele maanden later kwam ze terug op dat gesprek. Ze vertelde dat ze ondanks het verdriet in haar leven toch wist dat de Heere het niet verkeerd deed, ook al begreep ze Zijn weg niet. En dat ze ook niet beter verdiende... Maar zonder de Heere kon ze niet meer leven.

Van harte gun ik je dat je in déze jaren de Heere mag nodig krijgen voor je hart en je leven. En dat je met al je zonden en je zorgen mag schuilen bij Christus.

In een oud dagboek van een Engelse baptistenpredikant las ik onlangs een tijdloos zinnetje, 'dat het zo goed is om te leven onder de zachte dwang van de stervende liefde van een dierbare Verlosser'. Met die God kom je het leven dóór en kun je straks het leven ulti!

Wat is eigenlijk genade? Dat woord kunnen we omschrijven als 'onverdiende goedheid van God'. Hij wil nog omzien naar mensenkinderen. Hij wil nog bemoeienis met hen hebben, hoewel zij het niet waard zijn. Hij wil nog vergeving schenken en Zijn liefde tonen.

In de krant lees je soms dat een levenslang gestrafte bij een bepaalde gelegenheid gratie krijgt. Die persoon krijgt na verloop van tijd de vrijheid. Er wordt een streep gehaald door de rechtvaardige straf. Maar God kan van Zijn recht geen afstand doen. De schuld moet betaald worden. Dat kan de mens niet oplossen. Wat een wonder dat de Zoon van God de straf heeft gedragen en de schuld heeft verzoend. God geeft genade door recht!

De zonde vermenigvuldigde

In Gods Woord komen we het woord 'genade' in de Statenvertaling voor het eerst tegen in de geschiedenis van Noach en de zondvloed: 'Maar Noach vond genade in de ogen des HEEREN' (Gen. 6:8). Het was in de dagen dat 'de boosheid des mensen' zich vermenigvuldigde. Toen berouwde het de HEERE dat Hij de mens geschapen had. Het smartte Hem. En dan zegt Hij dat Hij de mens van de aardbodem zal verdelgen. Ook het vee en het kruipend gedierte en het gevogelte des hemels. Maar dán lezen we van Noach en de genade die hem ten deel valt.

Niet buiten de Ark om

Dus het gehele menselijk geslacht zal worden vernietigd. Maar de HEERE maakt nog een uitzondering: Noach verkrijgt genade in de ogen des HEEREN. En genade sluit alle verdienste uit. Want als het uit de werken is, is het geen genade meer. Het zou rechtvaardig geweest zijn als Noach ook was verdronken, want in zichzelf was hij niet beter dan alle andere mensen. En toch is hij met de zijnen niet omgekomen in de zondvloed. Niet omdat hij zo ernstig waarschuwde. Niet omdat hij rekening hield met Gods geboden. Niet omdat hij zo goed z'n best deed met het bouwen van die ark. O nee, zeker niet. Dan zou het van de verdienste van Noach afhangen. Nee, Noach werd behouden door genade, maar niet buiten de ark om. Niet behouden op de hoogste berg. Ook niet in de hoogste boom, maar in de ark. En zo is het nog. Gods volk wordt behouden uit genade, maar niet buiten Christus om. Genade wordt geopenbaard krachtens de verdienste van Christus. Hij is de enige Ark der behoudenis. Heb je dat al ingeleefd? Dat genade en de Ark bij elkaar horen? Ze zijn niet te scheiden.

ds. J. Schipper, Scherpenzeel

In de rubriek Goed Begrepen leggen ds. J. Schipper en ds. W. Visscher wekelijks een geloofsbegrip uit. De rubriek is bedoeld voor jongvolwassenen, in de leeftijd van ongeveer 20 tot 40 jaar. Kinderen mogen ook meelesen. Ouders en grootouders ook.

Groningen

De Gereformeerde Gemeente in Groningen bestrijkt een groot gebied, de hele provincie Groningen, een stukje van oost-Friesland en een stukje van noord-Drenthe. Zelfs woont er een gezin in Duitsland. 'Maar het Woord bindt samen.'

J. van 't Hul,
Lieren

Op 6 november 1937 kwamen er voor het eerst enkele gezinnen bijeen in het Militair Tehuis te Groningen. Bij de eerste echte kerkdienst, op 23 december van dat jaar, waren er 23 personen aanwezig. Op 1 september 1938 kreeg de gemeente tijdens een classisvergadering de status van afdeling van de gemeente te Akkrum.

Ouderling L. van der Spek haalt herinneringen op: 'In de begintijd verhuisde de gemeente van zaaltje naar zaaltje. Op 24 november 1948 werd de gemeente geïnstitueerd door de toenmalige consulent, ds. A. Verhagen, met de tekst uit Exodus 33 vers 14 en 15: 'Hij dan zeide: Zou Mijn aangezicht moeten medegaan om u gerust te stellen? Toen zeide hij tot Hem: Indien Uw aangezicht niet medegaan zal, doe ons vanhier niet optrekken'.

De groei van de gemeente bleef eerst beperkt. In 1950 waren er nog steeds maar 11 manslidmaten. De huisvesting werd vanaf 6 maart 1966 beter toen het kerkgebouw van de Zevendedags Adventisten kon worden gehuurd. Het aantal kerkleden

groeide toen van lieverlee. Er kwam een mannenvereniging, een dameskrans, een jeugdvereniging en een zondagsschool. In 1973 waren er 86 belijdende leden en 107 doopleden. Vanaf dat moment werd er met enige regelmaat een beroep uitgebracht. Inmiddels is de gemeente vier keer door een eigen predikant gediend: ds. D. Hakkenberg (van 1985 tot 1990), ds. M. Golverdingen (van 1993 tot 1997), ds. C.G. Vreugdenhil (van 1999 tot 2004) en ds. J.B. Zippro (van 2013 tot 2018). De mannenvereniging is inmiddels opgeheven, wel zijn er nu twee bijbelstudiegroepen. Daarnaast zijn er drie jeugdverenigingen en een +21 vereniging. Door de komst van de reformatorische basisschool De Zaaier is de zondagschool opgeheven. Er worden evangelisatie-activiteiten ontplooid, al is dat wel een moeizame weg, zegt Van der Spek.

Hoe gaat het getalsmatig met de gemeente? Is er jeugd, zijn er jongeren?
'Getalsmatig gaat het met de gemeente goed, al is de groei er wel uit. Het grootste aantal leden was in 2005. Toen waren

er zo'n 350 leden en doopleden. Door verhuizing van vooral jongeren en jonge gezinnen is het ledental teruggelopen naar 286 leden en doopleden op dit moment. Dat aantal is gelukkig wel stabiel. Inmiddels is de verhouding leden en doopleden ook wat veranderd. Jongeren trekken weleens weg vanwege studie en werk. Soms komen er echter ook gezinnen bij door werkgelegenheid in het noorden, zoals bij de Rijksuniversiteit Groningen en het Universitair Medisch Centrum Groningen. Het is ook voorgekomen dat iemand van buitenaf, die onze diensten heeft gevolgd op kerkdienstgemist.nl, zich wil aansluiten bij de gemeente. Dat ervaren we als een grote zegen!

Hoe is het om kerk te zijn in de grote stad? Hoe anders is dat dan kerk te zijn op de biblebelt?

'Gemeenteleden wonen verspreid over een groot gebied. Dat maakt het kerkelijk leven hier echt anders dan op de biblebelt. Onze leden zien elkaar doordeweeks alleen bij activiteiten in de kerkelijke gemeente. Toch zitten er ook voordelen aan het feit dat we een streekgemeente zijn. Onze jongeren groeien op in een omgeving waar ze moeten leren om hun keuzes uit te leggen. Als mensen je vragen naar welke kerk je gaat, is de volgende vraag vaak wat het verschil is tussen onze kerk en andere kerken. Ook in het voortgezet onderwijs wordt onze jeugd daarmee geconfronteerd. Onze catechisanten leren al vroeg te verwoorden waar ze voor staan!'

De grote onderlinge afstanden zijn best lastig, zegt Van der Spek. 'Je gaat hier niet zomaar even bij elkaar langs. De activiteiten van de verschillende verenigingen worden daardoor weer extra gewaardeerd. Verenigingsavonden worden dus goed bezocht.'

Mag er vrucht zijn op de prediking?

'We mogen opmerken dat de Heere bemoeyenis met de gemeente heeft. Er worden er nog toegebracht tot Zijn Kerk, ook onder de jongeren. Het is ons uitzien of er nieuwelingen in Sion geboren mogen worden en dat Gods volk geloofsoefeningen mag ontvangen. In deze coronatijd is het moeilijker om iets terug te horen van de vrucht op de prediking. We hopen en bidden dat de Heere Zijn Kerk blijft bouwen, ook in onze gemeente.'

(volgende week deel 7, Rotterdam-Alexanderpolder)

Ouderling L. van der Spek: 'Onze jongeren groeien op in een omgeving waar ze moeten leren om hun keuzes uit te leggen.'

De verkondiging van Gods Woord

In de voorgaande artikelen rondom de eredienst zijn verschillende aspecten van de kerkgang aan de orde geweest. In dit zesde artikel gaat het over de verkondiging van Gods Woord. Uiteindelijk ligt daar het hart van de eredienst. Neem het Woord weg en men neemt alles weg.

ds. J.J. van Eckeveld,
Zeist

De prediking van het Woord is de grote inhoud van de kerkdienst. De Heere Zelf komt door de prediking tot ons. Het geloof is door het gehoor en het gehoor door het Woord Gods. Dat geldt ook de leesdiensten. Ook daar klinkt het gepredikte Woord. Maar het blijft wel een 'noodoplossing', omdat een predikant ontbreekt. Het gebrek aan dienaren des Woords mag ons wel gedurig op de knieën brengen.

Wat is de prediking? Het is verkondiging. Het gaat er daarbij niet om wat mensen zeggen, maar in de prediking horen we wat de Héere tot ons zegt. We zeggen vaak dat we een dominee hebben gehoord, maar hebben we weleens zo in de kerk gezeten dat de predikant wegviel en dat niet anders overbleef dan de majesteit van Gods Woord, hetzij vertroostend, hetzij veroorzakend? Wij willen graag door de preek vertroost worden, maar al Gods kinderen zullen toestemmen dat de vermaningen en de bestraffingen door middel van de prediking hen tot bijzondere zegen zijn geweest.

De Heere is zo goed dat Hij ons het Woord laat horen. Miljoenen Nederlanders hebben er niet het minste besef van wat een kerkdienst betekent. Vandaar dat in deze coronatijd keer op keer gehoord wordt dat die kerkdiensten verboden zouden moeten worden, om besmettingen te voorkomen. Velen moeten momenteel thuis meeluisteren.

Het is de goedheid Gods dat die mogelijkheden er zijn, maar er is ook het gevaar dat we niet meer beseffen hoe groot het belang is van het samenkomen in de kerk onder de prediking.

Onderwijs en oefening

Waarom is de prediking als verkondiging van het Woord zo belangrijk? Allereerst omdat het Woord ons oproept de onderlinge bijeenkomst niet na te laten. Dat is Gods gewone weg tot bekering van zondaren, tot onderwijzing en oefening van Gods kinderen in het allerheiligst geloof. Het is een oude uitdrukking waarin gezegd wordt, dat 'wie nat wil worden in de regen moet gaan staan en wie bekeerd wil worden in de kerk moet komen'. Daar wil de

Heere in het bijzonder de regen des Geestes doen vallen onder de prediking. Is dat Woord ons lief geworden toen het ons ontdekte aan onze schuld en verlorenheid, toen het ons plaatste voor de heiligheid en rechtvaardigheid Gods, maar ook toen het Woord voor ons bestreden hart opende de volheid en de rijkdom in het werk van een volkomen Zaligmaker? Wat wordt de kerkdienst ons dan lief. Dan zullen we niet onnodig kerkdiensten verzuimen. Dan voelen we elke zondag de pijn van het coronavirus omdat de deuren van Gods huis zo vaak gesloten moeten blijven. Het meeluisteren thuis kan de kerkgang immers niet vervangen. Altijd weer moeten we beseffen dat de prediking het hart van de kerkdienst is. Daarom hebben Gods kinderen de kerkdienst zo lief. Daar zijn in hun leven onvergetelijke ontmoetingen met de Heere geweest, daar is het Woord hun tot zegen geweest, hetzij vertroostend, hetzij ontdekkend en beschamend.

Proclamatie

Het Griekse woord kerugma wordt in het Nieuwe Testament gebruikt voor de verkondiging. Het woord betekent het bekendmaken van een boodschap. Het is een proclamatie van Godswege. Het woord kan ook betekenen luid verkondigen. Ieder moet het horen. Het is het verheffen van de stem zodat ieder het hoort. Wie denkt hier niet aan het woord uit Spreuken 8:4: 'Tot u, o mannen! roep ik en Mijn stem is tot de mensenkinderen'. Het Hebreeuwse woord dat hier gebruikt wordt betekent 'luid roepen', zodat ieder het horen kan. Het wordt gebruikt voor de prediking van Jona in Ninevé. Jona heeft luid geroepen en de oordelen Gods gepredikt, ook al wilde hij niet. Maar het kon niet anders. God Zelf gaf hem die opdracht. Dat is de prediking, ook vandaag. Het is niet iets van mensen, maar God Zelf staat erachter. De geschiedenis van Jona maakt ons duidelijk dat het in de prediking gaat om het behoud van zondaren.

Zo is de prediking nog het hart van de eredienst. Wat is de Heere eindeloos goed, dat Hij Zijn boodschap laat verkondigen. Is die boodschap, die het hart van de eredienst inhoudt, u al tot zegen geworden? Bedenk dat de Heere er eens op terugkomt als u voor Zijn rechterstoel zult staan. Hoe vaak hebt u de prediking al gehoord? Wee ons op die grote dag, als het Woord tegen ons zal getuigen.

(volgende week deel 7: de collecte)

De leerkracht en de school

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Staat of valt het christelijk onderwijs met de christelijke school? Over die vraag schreef dr. Kees Boele een boek onder de titel "Van zuil naar zout".

Wat krijgen de kinderen op school mee en met wie gaan ze om?

Onlangs verscheen in het Reformatorisch Dagblad een interview met hem. Boele beschikt ongetwijfeld over een brede onderwijservaring. Hij was voorzitter van het College van Bestuur van de Christelijke Hogeschool Ede, daarna van de openbare Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en nu van de Protestantse Theologische Universiteit. Terecht wijst hij erop dat er meer christelijk onderwijs is dan op christelijke scholen aan de orde komt. We hebben immers ook het gezin en de kerk. Die zijn niet alleen van ouder datum, maar principieel gezien zijn ze ook van meer fundamentele betekenis. Dat moeten we niet vergeten. De hoge opdracht van Godswege om kinderen in de christelijke leer te onderwijzen en hun een christelijk levensgedrag voor te leven, ligt primair in het gezin. Evenzo heeft de kerk tot taak om de kinderen die door de doop in haar midden zijn opgenomen, te onderwijzen en de Bijbelse boodschap aan hun hart te leggen. God wil immers werken in de lijn der geslachten.

Vader Jakob

Historisch gezien komt de school pas later in beeld. Vader Jakob had twaalf zonen, maar hij stuurde niet één van hen naar een christelijke school. Dat was in

die tijd niet aan de orde. In Nederland kwam de leerplicht pas rond 1900. Voordien ging lang niet ieder kind naar school. Bovendien vormde voor veel jongeren de lagere school tevens het einde van hun schoolloopbaan. Ook dat is nu heel anders geworden.

Daarmee is de betekenis van het onderwijs aanzienlijk toegenomen. De maatschappelijke betekenis, maar ook de vormende rol van de school. Het is niet onbelangrijk in welk milieu onze kinderen zo'n vijftien jaar of langer verkeren. En dat in een periode dat ze zich ontwikkelen van kleuter tot jongvolwassene. Wat krijgen ze op school mee en met wie gaan ze om? Dat betekent ook dat de christelijke school, en dan uiteraard een school die deze naam met recht draagt, voor ons belangrijker is dan ooit. Maar juist nu wordt de positie daarvan steeds meer ter discussie gesteld. Hoe lang zal de overheid die scholen nog willen bekostigen? Tegen die achtergrond heeft Boele zijn boek geschreven.

Vergrootglas

Reformatorische scholen liggen tegenwoordig maatschappelijk en politiek onder een vergrootglas. Hoe verhouden

hun normen en waarden zich tot die van de moderne samenleving? Bij de meeste christelijke scholen stelt de confessionele identiteit weinig meer voor. Hun opvattingen, bijvoorbeeld over homoseksuele relaties, wijken niet af van wat in de seculiere wereld gangbaar is. Maar bij een school die de Bijbel als uitgangspunt heeft leidt de identiteit gemakkelijk tot een frontale botsing.

Ook al zouden er geen christelijke scholen meer zijn, dan ziet Boele nog wel mogelijkheden voor christelijk onderwijs in schoolverband. Christelijke leerkrachten op openbare scholen zouden daarvoor kunnen zorgen. Het belang van een goede christen-docent is belangrijker dan dat van de christelijke school als organisatie, zo stelde hij in het RD-interview.

Nu is de rol van de leerkrachten in het onderwijs uiteraard van groot belang, ook als het gaat om de principiële identiteit. De grondslagbepalingen in de statuten zijn zeker van betekenis, zoals het ook veel uitmaakt wie er in het schoolbestuur zitten. Maar de man of vrouw voor de klas bepaalt in hoge mate wat de leerlingen op hun levensreis wordt meegegeven. Vandaar dat het essentieel is dat de leerkrachten in het reformatorisch onderwijs achter de identiteit van de school staan.

Beperkte ruimte

De school bepaalt echter ook de ruimte die docenten hebben om hun eigen levensvisie uit te dragen. Op een openbare school zal die ruimte beperkt zijn. Niet zozeer voor modern-christelijke leerkrachten. Hun levensbeschouwing verschilt niet heel veel van wat in de brede maatschappij normaal gevonden wordt.

Voor docenten die echter de Bijbel als uitgangspunt nemen ligt dat anders. Niet alleen zullen die op zo'n school veel moeten accepteren en gedogen wat tegen hun principes ingaat. Maar ze zullen ook erg op hun woorden moeten letten, wil hun loopbaan niet in een groot conflict eindigen. Wie bijvoorbeeld wat durft te zeggen van de hedendaagse vrije seksuele moraal, van homoseksuele relaties of van transgenders krijgt gemakkelijk de wind van voren. Dergelijke opmerkingen zouden botsen met het veilige schoolklimaat dat de school nastreeft, zo ze al niet regelrecht als haatdragend worden getypeerd. Dat Boele hier niet al te veel problemen ziet, hangt uiteraard samen met waar hij zelf staat. Voor hem is de christen-humanist Erasmus het voorbeeld van modern-christelijk onderwijs. Dat zegt wel wat.

Beproefde volgelingen

'Indien gij gesmaad wordt om de Naam van Christus, zo zijt gij zalig'.

1 Petrus 4:12-16

'Geliefden' (vers 12). Dit laatste deel begint met een tere aanspraak. De geestelijke vreemdelingen zijn door God geliefd en daarom ook door de apostel geliefd. Dit woord drukt de beleving van de gemeenschap der heiligen uit.

ds. M. Karens,
Middelburg

De schrijver keert terug naar het hoofdthema van de brief: het lijden om Christus' wil. 'Houdt u niet vreemd over de hitte (der verdrukking) onder u' (vers 12). Verwonder u hier niet over! Het Griekse woord betekent hier: een werking van het vuur tot beproeving of verzoeking. Het beeld is dat van een edelmetaal dat door vuur gelouterd wordt (vergelijk 1 Petr. 1:6-7). Heel pastoraal wijst Petrus de gemeenteleden op het lijden. 'Kijk er niet van op alsof u iets vreemds overkomt. Uw Meester heeft het u immers al tevoren gezegd'. Joh. 16: 33b. De ware gelovigen moeten niet verdrietig worden over het lijden. Het geeft aan dat ze bij Christus horen. 'Alzo verblijdt u' (vers 13). Gebiedende wijs! Zij moeten niet verbaasd zijn, maar zich verblijden en verheugen. Verblijdt u, omdat u waardig geacht bent om om Christus' wil en naar Zijn voor-

beeld te lijden (kanttekening 33). Want wie nu lijdt om Christus' wil, mag straks ook delen in Zijn heerlijkheid. Christus is door lijden tot heerlijkheid gekomen. Hun lijden is daarmee niet te vergelijken. Maar de weg van de Borg is - alle eeuwen - toch ook de weg van de Kerk!

Klein beginsel

Het gaat door lijden tot heerlijkheid. Hun zeer lichte verdrukking werkt een eeuwige heerlijkheid. Hier is er in alle geloofsbeproeving weleens een klein beginsel van die eeuwige vreugde. Zó kunnen zij de beproeving doorstaan, ziende op de overste Leidsman Jezus Christus! De Geest Gods wordt zo door u verheerlijkt (vers 14b). Namelijk als gij in het midden van de verdrukking Zijn kracht en vertroosting in u gevoelt en daardoor bij anderen bewijst (kanttekening 38).

Kent u iets van deze bevinding? 'Zo zijt gij zalig' (vers 14). Gelovigen worden gelukkig genoemd. Dit woord van Petrus is de echo van de zaligspreking door zijn Meester: 'Zalig zijt gij, als u de mensen smaden en vervolgen en liegende alle kwaad tegen u spreken om Mij nentwil' (Matth. 5:11). Zulke christenen zijn dus niet zielig, maar zalig!

Let op de tegenstelling: 'Doch...'. Deze smaad moet zijn om de Naam van Jezus, om de navolging van Christus (verzen 15 en 16). Deze zaligspreking geldt dus niet als schande en smaad wordt ervaren door mijn eigen zondig gedrag. Daardoor wordt juist de Naam van Christus gelasterd. Vier overtreders tegen de heilige Wet des Heeren worden genoemd: een moordenaar, een dief, een misdadiger en een oproerkraaijer (vers 15).

De ware christenen, mede-gezalfd met Christus, die lijden moeten, moeten vrijmoedig uitkomen voor hun geloof en voor hun Zaligmaker. Zij bewijzen hun God eer door standvastig te zijn. Dit is een getuigenis in een heidense omgeving (vers 16). Hoe is dat met u? Is het uw dagelijkse bede: Geef mij dat ik al mijn leven, gedachten, woorden en werken, alzo schikken en richten, dat Uw Naam om mij nentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde? Om Jezus' wil!

(wordt vervolgd)

Vragen

- Wat is lijden om Christus' wil? Zie ook Markus 8 vers 34.
- Petrus heeft dit zelf ook ervaren. Lees Handelingen 5 vers 41 en verklaar dit.
- 'Zulke oprechte christenen lijken zielig, maar zijn zalig'. Leg eens uit waarom dit zo is. Geloof u dit echt?

De CGO is een mooie cursus

Namens de CGO,
J.H. Mauritz, (oud-)
directeur Toerusting

Op zes locaties in het land is de basis cursus afgesloten. Twee jaar hebben de cursisten zich ingespannen en krijgen ze een certificaat van deelname.

De cursisten die doorgaan met het derde jaar ontvangen na afloop een diploma voor de driejarige cursus. Ook de cursisten van de vierjarige cursus krijgen een diploma. Helaas kan dat vanwege de coronacrisis nog niet in Capelle aan den IJssel gebeuren. Net als vorig jaar hopen we de diploma-uitreiking te doen bij de start van de nieuwe cursus begin september in Goes, Dordrecht, Gouda, Amersfoort, Elspeet en Rijssen. Het behalen van een diploma is een felicitatie waard! Het is voor het bestuur en de docenten van de CGO bemoedigend om te merken dat er elk jaar een flink aantal cursisten en Hbo-studenten de opleiding mogen afronden.

Naast de gediplomeerden zijn er ook cursisten die de cursus waardevol vinden maar geen mogelijkheid zien om de tenta-

mens te doen. Ze zijn echter ook hartelijk welkom op de CGO!

Uit de reacties van de cursisten blijkt dat de CGO-docenten op een deskundige en veelal boeiende wijze lesgeven. De lesstof komt aan de orde volgens een jaarprogramma. In het achterliggende seizoen zijn de cursussen veelal digitaal - via Teams-gegeven. We hopen dat de nieuwe cursus weer op locatie gegeven kan worden. De ervaring leert dat in de loop van het cursusjaar er een band ontstaat tussen cursisten en docenten. Ook de onderlinge ontmoeting tijdens de pauzes geeft een meerwaarde aan de cursus.

Bijbelse toerusting

Graag wil ik het belang van de Bijbelse toerusting onderstrepen. Gelukkig gebeurt dat ook door middel van de prediking, de

catechisaties en het Bijbelonderwijs op de scholen. De CGO biedt een programma waarin de Bijbelse toerusting systematisch aan de orde komt. Dat kan zijn direct uit de Schrift, zoals bij Bijbelkunde. Dat kan ook zijn als er tijdens de lessen dogmatiek verbinding wordt gelegd tussen de geloofsleer en de Schrift. Dat gebeurt bij ethiek als bij eigentijdse vragen nagegaan wordt welke richting de Bijbel ons wijst. Bijbelse toerusting is belangrijk voor persoonlijke vorming, in de opvoeding van onze jongeren, maar ook voor het gesprek met andersdenkenden. Met medestudenten of collega's spreken over het christelijk geloof vraagt kennis van Gods Woord. Naast de basis cursus is er een C-cursus waarin verdiepingsstof wordt geboden. Komend seizoen zal dat in Goes en Rijssen een bijzonder programma zijn (zie onze website).

Bijbelse toerusting is belangrijk voor persoonlijke vorming, in de opvoeding van onze jongeren, maar ook voor het gesprek met andersdenkenden.

De cursus Israël en de Bijbel (Gouda); en Vervolgde Kerk zullen weer van start gaan. We denken ook aan de cursus Brakels Redelijke Godsdienst, Bijbelse profeten e.a. Inschrijven kunt u vanaf 1 juni a.s. via onze website www.cgo.nu.

Nieuwe directeur

Op 2 juni hopen de huidige directeurs (W.M. van der Wilt en ondergetekende) afscheid te nemen. Na een periode van 15 jaar geeft dat een bijzonder gevoel. Het is mijn uitzien dat het werk van de CGO op de verschillende locaties tot zegen mag zijn. In de achterliggende 15 jaar heb ik het werk van de CGO met blijdschap mogen doen. Het voornaamste was wel dat er ontmoetingen zijn geweest waar de aanwezigheid van de Heere merkbaar was. Het is Zijn goede hand geweest als er verlangen in het hart mocht zijn om de Heere, Zijn Woord en dienst bekend te maken. Graag groet ik alle cursisten en (oud-) docenten en bestuurders. De nieuwe directeur ziet graag nieuwe inschrijvingen met belangstelling tegemoet! Vanaf heden kunt u met belangrijke vragen bij hem terecht: dr. E.G. Bosma te Rijssen (email: egbosma@cgo.nu).

Vergenoegd te zijn

Simeon Ashe

De apostel Paulus, geïnspireerd door Gods Geest, geeft in deze brief allerlei nuttige en hemelse lessen. Een van de lessen in dit hoofdstuk is dat wij in niets bezorgd hoeven te zijn, maar alles door bidden en smeken, met dankzegging bij God moeten bekendmaken. Niet om daarmee een verstandig zorgen uit te sluiten, want wie niet zorgt voor zijn huis, verloochent zijn geloof. Ook in godsdienstig opzicht mogen we niet onbezorgd zijn. We moeten ons beijveren onze roeping en verkiezing vast te maken. We behoeven echter niet overmatig bezorgd te zijn. Wees niet bezorgd voor uw leven en denk niet: wat zullen wij eten? Wat dit betreft moet

‘Want ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben’.

Filippenzen 4:11

het de zorg van een christen zijn om niet bezorgd te zijn.

Het Griekse woord voor ‘bezorgd’ komt van een grondwoord dat ‘het hart in stukken snijden’ betekent. Wij moeten oppassen voor een zorg die de ziel verdeelt. In Psalm 37:5 wordt ons bevolen onze weg op de Heere te wentelen. Het Hebreeuwse woord wil zoveel zeggen als ‘rol uw weg op de Heere’. Wij moeten al onze zorg op de Heere werpen: ‘Werp al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u’, 1 Petrus 5:7. Het is Gods werk om te zorgen. Met onze buitensporige zorg nemen wij het werk uit Zijn handen. Een overmatige zorg, ontstaan uit wantrouwen of overbezorgdheid, is

tot buitengewone oneer van God. Daarmee doen we Zijn voorzienigheid tekort, alsof de Heere in de hemel niet weet wat hier beneden gebeurt. Hij is niet als de klokkenmaker, die een klok maakt en het aan de klok overlaat om te lopen. Onmatige bezorgdheid trekt het hart van betere dingen af. Wanneer wij ons te veel bezighouden met ons leven, vergeten wij vaak hoe wij zullen sterven. Bezorgdheid is als een geestelijke kanker die de ziel verwoest, haar ontmoedigt en zeker geen goed doet. Met onze bezorgdheid voegen wij eerder een mijl toe aan ons verdriet dan een el aan onze troost.

Uit: “Tevredenheid; Een hemelse kunst”, Simeon Ashe; uitg. Brevier; 2021.

Kerkelijk Jaarboek 2021

Niets is blijvend. Alles verandert. En als het niet nodig is om iets te veranderen, bedenken we wel een reden om dat toch te doen. Onrustig is ieders hart, totdat het rust vindt in God.

J. van 't Hul

Ook in het kerkelijk leven verandert er veel, en dus is er elk jaar een nieuw kerkelijk jaarboek nodig. Is dat nodig, ieder jaar zo'n dik papieren boek in deze digitale wereld? Laten we dit s.v.p. nog even zo houden.

In het Jaaroverzicht 2021 schrijft ds. P. Mulder, lid van het deputaatschap vertegenwoordiging en voorlichting, over zorgvolle tijden. We zouden er onderhand aan gaan wennen, maar we mógen er niet aan wennen. Zekerheden wankelen, schrijft ds. Mulder. De coronacrisis heeft veel ontregeld. Met een verwijzing naar het Bijbelboek Openbaring: Er staan ons wereldweeën te wachten. De mensen worden bang. Spotters gaan door met hun spotternij, zondaars met hun goddeloosheid. Al brutaler keert de mensheid zich af van God en stelt zich steeds bruter op tegen

de Heere en Zijn Gezalfde.

De openbaring van de geest van de mens die zonder God wil leven, is ongekend groot aan het worden. ‘De mens wil zelf bepalen of hij man of vrouw is en wil niet van scheppingsorde weten. De mens maakt wetten waarbij het huwelijk, zo definieert men, ook kan tussen mensen van hetzelfde geslacht. Gods wet wordt terzijde gesteld en de mens zonder die wet openbaart zich. Veel zonden waren er vroeger ook wel. Maar vandaag worden ze openbaar en zelfs bij wet gesanctioneerd’. Grote vraagstukken liggen aan de deur, over de vrijheid van godsdienst, over de spanning die er is tussen overheidsmaatregelen en het gehoorzamen aan de inzettingen de Heeren. ‘Er liggen spanningsvolle punten die voortdurend door-denking behoeven juist in een veranderend

tijdsgewricht. De afstand tussen Woord en kerk enerzijds, samenleving en overheid anderzijds wordt almaar groter. Dat brengt extra spanning met zich mee. Wat is er veel onkunde aangaande de Heere en Zijn geboden; waar is er nog eerbied voor de Allerhoogste?’

Kleine mensen weten niet alle antwoorden. Maar, zo schrijft ds. Mulder: ‘Zeker is dat Hij regeert; Zijn raad en welbehagen gaan voort. Ook dwars door en in coronatijd. Moge dat ons houvast, onze troost, onze verheuging zijn’.

Statistisch overzicht

Uit het statistisch overzicht blijkt dat het aantal (doop)leden met 186 is gestegen naar 107.931. Toetredingen waren er vooral vanuit de Oud Gereformeerde Gemeenten (166), de Gereformeerde Gemeenten in Nederland (358) en de Hersteld Hervormde Kerk (139).

Van degenen die de gemeenten verlieten, gingen de meesten naar de Christelijke Gereformeerde Kerken (187), de Protestantse Kerk in Nederland (671) en de Hersteld Hervormde Kerk (547).

Het Kerkelijk Jaarboek is in het kader van de AVG alleen te koop voor (doop)leden van de Gereformeerde Gemeenten.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Sheboygan (Wisconsin, VS),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht.

Bedankt:

Voor Benthuisen en Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
Voor Groningen,
ds. J.B. Huisman te Ermelo;
Voor Hoogeveen,
ds. D. de Wit te Borssele.

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE DS. VERSCHUURE TE GENEMUIDEN

Op 11 mei is ds. A. Verschuure door ds. A. Schot in Genemuiden bevestigd vanuit Job 36:24: 'Gedenk dat gij Zijn werk grootmaakt, hetwelk de lieden aanschouwen', inhoudend: 'Een gegeven opdracht', uitgewerkt in: wie die opdracht krijgt, wat ze inhoudt en wie die opdracht mag beluisteren. Elihu wijst op Gods deugden. God is prijzenswaardig in alles. Vers 22 wijst op de Leraar van Wie Job praktijklessen krijgt. Hij roept Job op om Zijn wijsheid te bewonderen. De Heere heeft voor ieder van Zijn kinderen een eigen weg en lespakket. Hoewel Job tot deze opdracht van zichzelf niet in staat is, krijgt juist hij deze opdracht. Dit vraagt zelfverloochening en afhankelijkheid. De Heere gebruikt gebroken instrumenten. De prediking gaat van Boven naar beneden. Dan gaat Gods werk schitteren. Gods werk is soeverein, almachtig, troostvol, onwederstandelijk en volkomen. Job mag Gods werk aanprijzen. Daar waren diepe wegen voor nodig. Mensen moeten vaak aan deze opdracht herinnerd worden, maar Christus behoefde er nooit aan herinnerd te worden. Hij heeft altijd Gods werk groot gemaakt en het van God gegeven werk voleindigd. Als Zijn werk ons nu niet toegerekend wordt, is het kwijt. De Heere zendt een leraar. Om onwilligen te brengen aan Zijn voeten en om vrome mensen aan een eind te brengen. We hebben een grote wolk van getuigen. Nu geeft de Heere daarbij weer een verkondiger. Na het door ds. Verschuure gesproken: 'Ja, ik, van ganser harte', spreekt ds. Schot enkele persoonlijke woorden.

's Middags deed ds. Verschuure intrede vanuit Jeremia 21:8: 'En tot dit volk zult gij zeggen: Zo zegt de HEERE: Zie, Ik stel voor

ulieder aangezicht den weg des levens en den weg des doods'. Het is: 'Gods Woord, gesproken door Jeremia'.
Betreffende: 1) Een aangewezen volk. Vier zaken moeten Gods dienaren in de ambtelijke dienst weten: dát ze moeten spreken, tot wé, wannéér en wát ze moeten spreken. De Heere legt Jeremia de last op: '...zult gij zeggen.' '...tot dit volk.' Toen kreeg Jeremia een boodschap van de hemel: 'Zo zegt de HEERE! Een boodschap van oordeel en van de weg des levens. Ds. Verschuure mag weergeven hoe de Heere deze zaken ten aanzien van het beroep heeft uitgewerkt.

2) De aangewezen weg houdt het aanwijken van Gods oordeel in (pest, zwaard en honger). Hoe vaak zijn we al gewaarschuwd, gelokt en genodigd? Is Hij dan niet rechtvaardig als onze weg in de dood eindigt? Máár: de weg des levens mag nog verkondigd worden. Van eeuwigheid is een weg uitgedacht waarin een vertoorned God en een verdoemelijk Adamskind weer eerlijk bij elkaar kunnen komen. Die weg is in de arbeid van Christus in de tijd volvoerd en eindigt in de eeuwigheid. Van nature loopt een mens niet op die weg. De weg des levens is Christus Zelf, Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. De tekst verklaart de weg die de Heere met Zijn kinderen gaat: buigen onder het recht, de weg waarin men het leven ontvangen mag (vers 9b).

3) Een aangewezen oordeel laat zien dat, als we achter de muur van zonden en ongerechtigheden blijven, we zullen omkomen. Maar wie zijn leven zal verliezen om Christus' wil, die zal hetzelfde vinden.

Na de preek bedankt ds. Verschuure zijn bevestigers en de hulpconsulenten en spreekt de gemeente, zijn gezin en familie toe. Ds. Verschuure wordt toegesproken door ds. A.J. de Waard (classis Kampen en PS Oost), ds. A. de Groot (plaatselijke kerken) en ds. J.A. Weststrate (als vriend). Ouderling Van Dieren leest een brief van burgemeester E.J. Bilder van de gemeente Zwartewaterland voor en spreekt ds. Verschuure toe namens kerkenraad en gemeente.

Kerkenraad Genemuiden

VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 13 MAART 2021

Namens de roepende kerk Houten opent ds. W. Harinck de vergadering op de gebruike-

lijke wijze. Hij memoreert het overlijden van mevr. J. van Haaren-van der Spek, van emerituspredikant ds. M. Mondria, van oud-diaken J. Valk uit Soest en van ouderling M. Verweij uit Zeist. De ouderlingen A. Hoogerwerf uit Zeist en A.A. Gorter uit Amersfoort herdachten hun 25-jarig ambtsjubileum.

Alle classisgemeenten zijn vertegenwoordigd door vier predikanten, 21 ouderlingen en een diaken. Ds. W. Visscher is preses, assessoren zijn ds. W. Harinck en ds. P. Mulder, scriba is A.A. Gorter en quaestor J.A. van de Poel.

Ingekomen is een schrijven van een lid van een classisgemeente waarin deze aangeeft zijn appel op de classis in te trekken omdat de onderhavige zaak in overleg met de visitatoren in der minne geschikt is. Van de jaarrapporten van Sirjon en De Vluchtheuvel, wordt kennis genomen. Twee brieven van de kerkenraad van de gemeente Carterton worden later besproken.

J. Hakkenberg, de nieuwe veldwerker, licht de gang van zaken rond het evangelisatiewerk in Leidsche Rijn toe. Over het verslag van de Classicale Evangelisatiecommissie en de jaarrapportage van De Hoeksteen worden geen opmerkingen gemaakt.

Naar de PS Noord-West op 29 april 2021 worden ds. W. Harinck, ds. W. Mouw, ds. W. Visscher, A.A. Gorter, A. van der Heiden, J.H. Mauritz, J.A. van de Poel en J. Willemsen als primi afgevaardigd. Secundi zijn A.A. van der Schans, C.J. van der Maas, J.A. Cromwijk, H.J. van der Poel en M. van Dam.

Een classisgemeente heeft een vraag geëigend omtrent schuldbelijdenis aan het Joodse volk. De classis besluit het punt door te sturen naar de PS Noord-West, in die zin dat eventueel ook andere groepen erbij betrokken kunnen worden en dat gepleit wordt voor bredere bezinning op dit thema.

De afgevaardigden van Opheusden lichten de stand van zaken toe rond de ontwikkeling van een afdeling in Kesteren. Het genomen principebesluit wordt uitgewerkt.

De door de classis-contracta voorgestelde verdeling van de consulentschappen is akkoord. De voorstellen rond de bemanning van het college van visitatoren en de adviescommissie appelzaken worden enigszins gewijzigd overgenomen. Omdat consulent ds. Harinck vanwege de coronamaatregelen niet naar Carterton kan afreizen voor de bevestiging van ds. A.T. Vergunst besluit de classis op dringend verzoek van de kerkenraad dat de bevestiging in dit uitzonderlijke geval kan worden gedaan door een ouderling, waarbij de zegen uit het formulier wordt gewijzigd in een zegenwens. Voor deze dienst zal de consulent een speciale preek schrijven. Over het verslag van de Classicale Com-

missie Buitenlandse Kerken worden enkele vragen gesteld over de voorgenomen verandering van het kerkgebouw in Randburg. Het verslag van de classisdiakenen wordt voor kennisgeving aangenomen. Over het financieel verslag van de quaestor over 2020 en de begroting voor 2021 worden geen opmerkingen gemaakt.

De scriba maakt een nieuw voorstel voor de kerkvisitaties in 2022.

In aansluiting op de vorige vergadering

heeft een classisgemeente het punt over de werkwijze van het curatorium geagendeerd. Besloten wordt dat het moderamen samen met de classis-contracta een instructie hierover voorbereidt, die in de oktobervergadering besproken zal worden. De classicale ambtsdragersbijeenkomst wordt uitgesteld tot 2022.

De classis vergadert op 14 juli 2021 in geval een kandidaat een beroep aanneemt naar een classisgemeente en verder op 1 oktober

2021 en 14 januari 2022.

Mijdrecht is de roepende kerk voor de volgende vergadering. Ds. P. Mulder besluit de vergadering op de gebruikelijke wijze.

A.A. Gorter, scriba

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

ISRAËL JONGERENBIJEENKOMST

Het deputaatschap voor Israël organiseert op 10 juni (19.30 uur) een jongerenbijeenkomst over het thema 'Een wereld van verschil?' Via video's en een liveverbinding gaan Nederlandse jongeren in gesprek met Messiasbelijdende jongeren uit Israël over elkaars leefstijl en -wereld en de verschillen en overeenkomsten tussen niet-Joodse christenen en Messiasbelijdende Joden. Er is gelegenheid om vragen te stellen aan de jongeren in Israël. Ds. M.L. Dekker levert een bijdrage vanuit Israël. De bijeenkomst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Nunspeet. Vooraf aanmelden is noodzakelijk via dep-israel.nl/activiteiten (ook voor meer informatie). De avond is ook via een livestream te volgen via deze link.

DIGITALE BIJEENKOMST VROUWENBOND

Op woensdag 2 juni (19.30 uur) organiseert de Vrouwenbond een digitale bijeenkomst voor de vrouwenverenigingen vanuit de Vredekerk te Zoetermeer. Ds. A. Verschuure heeft de leiding en zal een meditatie houden. J.J. Grandia houdt een referaat over: 'Redden de Refo's de samenleving? Het kinderkoor uit Zoetermeer zingt psalmen en geestelijke liederen. U kunt meeluisteren (met of zonder beeld) via www.ggzoetermeer.nl of via kerkdienstgemist.nl. Meer info: www.vrouwenbondgergem.nl

BERICHT VAN CGO

Heb je net belijdenis gedaan? Graag nodigen we je uit om de belijdeniscatechisatie te vervolgen met de basis cursus van de Cursus Godsdienst Onderwijs (CGO). In twee jaar krijg je een inhoudsvol vervolg op de catechi-

satie. Daarna is er nog een verdiepingsjaar (B-cursus) mogelijk. Er zijn kortingen voor studenten en eenverdieners. Meer informatie en inschrijven: www.cgo.nu/toerusting. Graag tot ziens in Amersfoort, Dordrecht, Elspeet, Goes, Gouda of Rijssen. CGO biedt ook diverse leergangen voor (nieuwe) ambtsdragers aan: leergang pastoraat digitaal (juni); leergang catechese digitaal (juni); leergang pastoraat en catechese Moerkapelle/Benthuizen (september); leergang catechese Middelburg (september); leergang catechese Zwolle (september). Meer informatie en inschrijven: www.cgo.nu/toerusting/toerusting-ambtsdragers

AFSCHEIDSBIJEENKOMST DIRECTEUREN CGO

Na jarenlange inzet nemen we op woensdag 2 juni officieel afscheid van onze directeuren J.H. Mauritz en W.M. van der Wilt. Hun inzet,

betrokkenheid en hartelijke verbondenheid is door velen zeer gewaardeerd. Wanneer u de afscheidsbijeenkomst online wilt volgen, kunt u zich aanmelden via e-mail: secretariaat@cgo.nu. U krijgt dan de link toegestuurd.

STEUN AAN ZUID-AZIË

In Zuid-Azië zijn grote zorgen vanwege de oplopende corona-cijfers. In India, Nepal en Pakistan sterven dagelijks tientallen mensen door (de gevolgen van) COVID-19. Vele anderen zagen hun inkomsten wegvallen door de strenge maatregelen en beperkingen. Bijzondere Noden verleent financiële steun aan Indiase voorgangers uit het netwerk van het deputaatschap Bijbelverspreiding, die momenteel geen inkomsten hebben. Ook in omliggende landen werken we aan toegang tot voedsel en hygiëneproducten voor kwetsbare bevolkingsgroepen. Dit werk is mogelijk dankzij uw giften. Hiervoor willen we u, na de Heere, heel hartelijk dankzeggen. Wilt u dit werk opdragen in uw (ambtelijke) gebeden? Doneren is mogelijk via www.bijzonderenoden.nl/corona

VERSCIJNING KERKELIJK JAARBOEK 2021

Het Kerkelijk Jaarboek 2021 is deze week verschenen. In het kader van de AVG-wetgeving is deze uitgave alleen verkrijgbaar voor (doop) leden van de Ger. Gem.

Het boekje is te bestellen via www.kerkelikedienstverlening.nl of tel. (0348) 489900.

De kosten bedragen € 10,- per stuk (excl. verzendkosten).

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen.

ZONDAG 30 MEI 2021

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Alphen a/d Rijn 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 10.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Arnhem 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 17.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. G. Beens; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 10.00 en 15.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 18.00 uur stud. J. Beens; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Boskoop 15.30 uur stud. J. Beens; Brakel 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur stud. J. Beens en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Delft 16.00 uur ds. S. Maljaars; Den Haag-Scheveningen 10.00 en 17.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Den Helder 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Deventer 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Dirksland 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 (openb. bel.) en 19.00 uur ds. A. Schot; Ede 9.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Eindhoven 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Emmeloord 18.00 uur ds. J.B. Huisman; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. P.D. den Haan; Enter 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. L. Blok; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. H. Brons; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; Haamstede 10.00 en 15.30 uur stud. P.J. de Raaf; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.30 uur ds. P.C. Vlot; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 en 15.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. M. Blok; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. B. Labee; Hoofddorp 18.30 uur ds. P. Mulder; Houten 17.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Kamperland 10.00 en 14.30 uur ds. D. de Wit; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. P. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 10.00 uur ds. J. IJsselstein; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Leerdam 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Lelystad 9.30 uur ds. J.B. Huisman en 16.00

uur ds. D.W. Tuinier; Marknesse 19.00 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Meeuwen 15.00 uur ds. G. Pater; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 19.00 uur ds. B. Labee; Moerkapelle 9.30 uur ds. P. Mulder en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 9.30 uur ds. G. Clements en 18.30 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 14.00 uur ds. J. IJsselstein; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwerkerk 14.00 uur ds. G.J. Baan; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Vermeij; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. M. Karens; Oostburg 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Oosterland 10.00 uur en 18.30 uur ds. G. van Manen en 14.30 uur ds. L. Blok; Oostkapelle 15.00 uur (openb. bel.) ds. J. de Kok; Oostvoorne 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Opperdoes 16.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Oude-Tonge 18.30 uur stud. M. Boersma; Poederroijen 14.30 uur ds. C. Hogchem; Poortugaal 9.30 uur ds. W. Silfhout en 18.30 uur ds. G. Beens; Putterhoek 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 14.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rilland-Bath 14.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. G. Hoogerland en 18.00 uur ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 en 11.15 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 15.00 en 18.30 uur ds. W. Mouw; Sint Annaland 18.00 uur ds. C. Harinck; Sint Philipsland 18.00 uur stud. P.J. de Raaf; Slidrecht 9.00 en 11.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J. Schipper; Spijkenisse 10.00 en 16.00 uur stud. M. Boersma; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. P.C. Vlot; Stolwijk 19.00 uur ds. G. Clements; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. S.W. Janse en 14.30 uur ds. R.A.M. Visser; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Uddel 10.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Vlaardingingen 10.00 uur (H.D.) ds. H. Brons en 18.00 uur stud. L. van der Kuijl; Vlissingen 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Waarde 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. J. IJsselstein; Waardenburg 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. G. Pater; Wageningen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Wierden 14.00

uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur (openb. bel.) ds. P.D. den Haan; Woerden 10.00 uur stud. L. van der Kuijl en 19.00 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. D. de Wit; Yerseke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 19.00 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 19.00 uur ds. G.J. Baan; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. M. Joosse.

DINSDAG 1 JUNI 2021

Meliskerke 19.30 uur ds. K. Boeder; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuwdorp 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Opperdoes 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Tholen 19.30 uur ds. J.B. Huisman.

WOENSDAG 2 JUNI 2021

Aalst 19.30 uur (openb. bel.) ds. H.J. Agteresch; Berkenwoude 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Goudswaard 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hilversum 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. E. Bakker; Meeuwen 19.30 uur ds. J. Schipper; Mijdrecht 19.30 uur ds. G. van Manen; Nieuw-Beijerland 19.30 uur (openb. bel.) ds. H.A. van Zetten; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Nisse 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. G. Beens; Opheusden 19.30 uur (voor de zending) ds. G. Pater; Poederroijen 19.30 uur ds. W. Mouw; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. A. Schot; Sint Annaland 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Soest 19.30 uur ds. S.W. Janse; Stolwijk 19.30 uur ds. C. Hogchem; Zwolle 19.30 uur ds. B.J. van Boven.

DONDERDAG 3 JUNI 2021

's-Gravenzande 19.45 uur ds. A.A. Brugge; Kampen 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Leerdam 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Melissant 19.30 uur ds. M. Joosse; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Rhenen 14.30 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Slidrecht 19.30 uur (GBS-dienst) ds. A. Verschuure; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Westzaan 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

VRIJDAG 4 JUNI 2021

Barneveld-Zuid 14.45 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Enter 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; 's-Gravenpolder 14.30 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; Scherpenzeel 13.30 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Terneuzen 14.15 uur (huw.bev.) ds. J.B. Zippro.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 30 MEI 2021

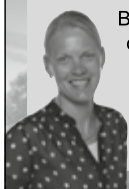
Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser en 16.00 uur ds. A. Schot; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Te huur: vrijst. woning in 's-Gravenpolder. Bij voorkeur voor een of twee echtparen. Rand van het dorp. Info en foto's op aanvraag. Prijs n.o.t. k.. Week 25, 26, 27. Tel. 0113 202074

Actie op verzoek verlengd: Troost door genade - Catechismus-verklaring van ds. J.J. van Ekeveld - **van € 59,95 voor € 14,99** - Actie geldig zolang de voorraad strekt www.deboekenhoeve.nl

HULP NA EEN *ongeval*

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
0252-701108

€16,90

ds. G. Hoogerland

POORT DES HEMELS

Elf Bijbellezingen over het leven van Jakob

Dit is het eerste deel in een serie preken over het leven van Jakob. Door alle onmogelijkheden in Jakobs leven heen openbaart de Heere zich in de Ladder Jakobs.

Geb. 190 blz.

De opbrengst van dit boek is bestemd ter aflossing van de uitbreiding kerk Gereformeerde Gemeente te Stolwijk.

Te bestellen bij:

A.C. Speksnijder
Kievit 7 2861 SR Bergambacht
T. 06-23823724 E. actcom.ggstolwijk@kliksafe.nl

Prijs is excl. verzendkosten

T.h. WEKEROM: vakantiehuis 2 pers.
Tel. 0318-461734

Te huur nieuw 4 pers. chalet op caravanpark de Hofstee te Nunspeet.
Beschikbaar vanaf wk 29.
Voor info: 06-44857660.

Ds. J. Fraanjeschool
voor basisonderwijs

In Barneveld is met ingang van het nieuwe cursusjaar plaats voor een

kleuterjuf

Zowel fulltimers als parttimers zijn welkom.
Ook duale studenten kunnen solliciteren.

Meer informatie of een afspraak voor een bezoek?
Bel met de directeur-bestuurder van:
De Burcht: J. de Jager: 06-20613124
De Vesting: G. Nieuwenhuis: 06-49628043
of kijk op www.fraanjeschool.nl voor verdere informatie

BASISSCHOOL
de Wittenberg
SCHERPENZEEL

op goede basis samen groeien

Wij zoeken voor het nieuwe schooljaar een

leerkracht

onderwijsassistent

lio'er (onderbouw)

Kijk voor meer informatie op:
www.dewittenbergschool.nl

Gezocht: plek om te wonen met stacaravan voor jong stel. Mocht u een huurwoning beschikbaar hebben begin 2022 horen wij het ook graag.
Veenendaal en omstreken.
Contact: David Geurtsen, 06 29414393

Voor elke basisschool: Studieplanner, Dierenagenda, Kerkgeschiedenis leer- en puzzelboek, dl. 1 + werkschrift, Historische jeugdboekenserie (binnenkort Calvin):
Uitgeverij: www.ramshoorn.nl
Boekhandel: www.deramshoorn.nl

BEN JIJ UIT HET JUISTE HOUT GESNEDEN?

Solliciteer bij Flier Boomspecialisten
als ETW of grondman!

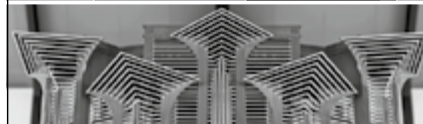
Stuur je cv en motivatie naar
werkenbij@flierboomspecialisten.nl
of app Martina: 06-51805389

*Klant- en
kwaliteitsgericht
samenwerken*

Westenengerdijk 11 Harskamp
www.flierboomspecialisten.nl

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

*ook voor
akoestische
vraagstukken*

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Laatste preken v JC Philpot 1-3 à €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1+2 €32,50
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

VanWijngaarden
AUTO THEORIE
ONLINE
- TIP
www.verkeerstheorievanwijngaarden.nl

WAT ALS UW KINDEREN Zouden lijden onder corrupt onderwijs?

In Papoea kunnen veel kinderen die van de lagere school afkomen nauwelijks lezen en schrijven. Dat komt door stelselmatige absentie van docenten en psychische verwaarlozing van kinderen. Kinderen die vragen durven te stellen, lopen het risico bedreigd te worden. Om dit probleem te bestrijden, werken we aan het opleiden en trainen van integere en verantwoordelijke leerkrachten.

Helpt u mee?

IBAN: NL52 INGB 0000 3074 47
o.v.v. Diaconale steun Papoea

**bijzondere
noden**
handen van de kerk

Van kindsoldaat naar voorganger

Help NET voorgangers toerusten in Oeganda

Helpt u mee?

netfoundation.nl/doneer
of doneer op
NLO8RABOO126930619

net wereldwijd
bijbelgetrouw
onderwijs

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR

AAN HUIS

wiltraamdecoratie.nl

Deputaatschap
**Kerkelijke
Dienstverlening**
Gereformeerde
Gemeenten

Werken voor de kerk

HERHAALDE OPROEP!

Welke doelgerichte, accurate teamspeler wordt onze collega? Wij zoeken een...

Administratief medewerker (m/v)

Werk je graag met cijfers, heb je een afgeronde financiële MBO-opleiding, mogelijk enige werkervaring en zou je het leuk vinden om je voor de kerk in te zetten? Kijk dan op www.kerkelikedienstverlening.nl/vacature voor meer informatie over deze vacature of scan de QR-code.

Je kunt ook bellen met de directeur van het Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, G.J. ten Bolscher, (0348) 489 900 of 06 25308419.

Het Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening van de Gereformeerde Gemeenten is er voor de synoden, deputaatschappen, gemeenten en andere stichtingen of organisaties binnen de Gereformeerde Gemeenten.

DINANT VAN DIJK
begrafenisverzorging

de
laatste
zorg

*Respectvolle en
persoonlijke aandacht*

Verzorgt begrafenissen waar u wenst.
Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen -
Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29
M: 06-24 80 09 17
www.delaatstezorg.nl

Burg. ten Veldestraat 22
8281 ZS Genemuiden
info@delaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - geen crematie

*Als terug kijken pijn doet
en
vooruit kijken zorgen geeft...*

Coachpraktijk-eigenwijs biedt een luisterend oor aan mensen die:

- te maken kregen met verlies of rouw
- zich somber en alleen voelen
- zorgen hebben over hun kinderen
- graag willen sparren over wat hen bezig houdt

Ik kijk er naar uit om u te ontmoeten, te luisteren naar uw verhaal, met u mee te denken of samen op ontdekkingsstocht te gaan naar wie u bent en wat uw kracht is.

*Eline van der Waal,
Westmaas - Elspeet
06-15604697*

www.coachpraktijk-eigenwijs.nl

Vacatures

- Verzorgende IG
- Verpleegkundige
- Medewerker welzijn
- Oproepkracht zorg
- Vakantiemedewerker zorg

werkenbij.elim-barneveld.nl

GEEF HET WOORD DOOR

Hoeveel Bijbels heeft u in huis?
In Azië is er moeilijk aan te komen!
Help het Woord verspreiden.

PROJECT 2021-9

Bonisa

Doneer veilig en eenvoudig via WWW.BONISA.NL
of op rekening: NL29RABO 0336 554613

Pro Vitality Plus (NeoLife): meer energie, gezonde gewrichten, haar, huid en nagels, optimale weerstand.
Mei-aanbieding | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Prachtige collectie PVC design tegels,
Steen-decoren, Hout-decoren.
Uw eigen huis = de beste showroom.
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166

Cursussen Oudvaders

Aan de hand van vragen gaat u in uw eigen tempo een boek door

Voor Jong en oud

Voor meer info bezoek de website of bel tel. 0118-583025 / 0172-532796

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

LM VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

Begravenisonderneming
de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
 Waardenburg 0418 - 652 039
 Werkendam 0183 - 701 017
 Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
 Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
 www.begravenisondernemingdejongh.nl

Finance Controller Maasland | 38 uur

Houd jij een oogje in het zeil?

Dagelijks worden honderden pallets groente en fruit geïmporteerd en geëxporteerd naar heel Europa. Bij Kraaijeveld doen we er werkelijk alles aan om het hele proces hieromheen verrassend te regelen. Daarnaast kijken we verder dan vandaag de dag. We stellen ambitieuze doelen om zo op koers te blijven varen. Houd jij, als Finance Controller, tijdens deze koers een oogje in het zeil en adviseer jij ons over de juiste koers?

Neem jij ons mee in de cijfers?

Solliciteer dan hier:

☎ 010 750 43 74
 ✉ laura@kraaijeveld.com
 🌐 werkenbij.kraaijeveld.com

Ben je geen Finance Controller, maar wel enthousiast om bij ons aan de slag te gaan? Ook op onze inkoopafdeling is er nog een plekje vrij. Bekijk de vacature op onze website.

Kraaijeveld
Surprisingly well arranged for you!

MOOIE COLLECTIE ORGELS VAN DIVERSE MERKEN RUIME ERVARING IN ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE KLANKEN...

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL	KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55	OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL	4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

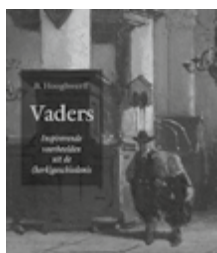
De slimste upgrade van elke stationwagen tot zevenzitter of achtzitter. Vanaf € 579,50 geleverd in heel Nederland.

www.kinderachterbank.nl
 App/bel 0645986229

Te huur in Kootwijkerbroek:
 vrijst. vakantiewoning voor 2 pers.
 Tel. 06 22173481

BARNEVELD: te huur: woonruimte, 1 pers., eigen keuken en ingang. Dichtbij centrum. Tel. 06 24 99 61 96.

NIEUWE BOEKEN - ZOJUIST VERSCHENEN

B. HOOGHWERFF
Vaders
Inspirerende voorbeelden uit de (kerk) geschiedenis.
 gebonden | 33130977
 139 blz. | € 14,90

DS. S.W. JANSE
Zoek Mij en leef
 De auteur brengt Gods boodschap in de visioenen van Amos dicht bij het hart van de (jonge) lezer.
 paperback | 33130892
 123 blz. | € 13,90

CHRISTOPHER LOVE
Iets goeds voor de Heere
 Het uitgangspunt voor de vijf preken in deze uitgave is 1 Koningen 14:13.
 gebonden | 33130915
 92 blz. | € 11,90

DS. G. VAN MANEN
Ik ben het, Die met u spreek
Christus ontmoet de Samaritaanse vrouw.
 Twintig eenvoudige, aansprekende meditatie.
 gebonden | 33131004
 122 blz. | € 14,90

DS. D.W. TUINIER
Een baken in zee
Bijbelstudies over Lot. De actualiteit van Lots leven en tijd. Met gespreksvragen.
 paperback | 33131028
 104 blz. | € 11,90

OCTAVIUS WINSLOW
Toevlucht in het lijden
Woorden van bemoediging.
 Over de wijsheid van God in onze beproevingen.
 gebonden | 33130939
 112 blz. | € 12,50

Den Hertog uitgeverij

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Elzenkade 6 - Houten Tel. (030) 637 34 34 www.hertog.nl
 Postbus 150, 3990 DD Houten E-mail: boeken@hertog.nl info: www.uitgeverijdenhertog.nl

Vacature

De raad van toezicht van de Stichting voor Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Amersfoort zoekt, vanwege het verstrijken van de zittingstermijn van één van de leden, een

LID RAAD VAN TOEZICHT

met een algemeen bestuurlijk profiel en affiniteit met het onderwijs.

Meer informatie is te vinden op
www.hoornbeek.nl/vacatures of www.vanlodenstein.nl/vacatures

Joseph (6) droomt van dokter worden...

...maar zijn moeder heeft geen geld om school te betalen.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Joseph met voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs. Ze horen over de Heere Jezus en krijgen een toekomst! **Helpt u mee?**

Voor
€15,- geeft
u al 3 kinder-
bijbels!

Of sponsor
een kind als
Joseph voor nog
geen 70 cent
per dag

Maak uw bijdrage over op NL74 RABO 0335 3074 50

t.n.v. Stichting Stéphanos
of doneer online! www.stephanos.nl/ikhelp

Stéphanos
www.stephanos.nl

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een waardige, eenvoudige
verzorging van begrafenissen
in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Begrafenisverzoegers:

Dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55
0342 - 44 18 12

Dhr. G.M. van Lagen
(06) 20 12 44 00

www.BBVer.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Julia's
baby- en kinderkleding

In onze ruime winkel is veel
gelegenheidskleding voor zowel jongens
als meisjes. Maat 44 t/m 176.
www.juliaskleding.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

HET IS 1360. WYCLIFFE IS KLAAR MET ZIJN STUDIES FILOSOFIE EN RECHTEN IN OXFORD EN STUDEERT DAN OOK THEOLOGIE.

'Zo, vertel me eens, Wycliffe,' vraagt de professor vriendelijk, 'heb je het hier in Oxford naar je zin gehad tijdens je studie?' 'O zeker, professor.'

'Toch vroeg ik me soms af of je echt gelukkig was,' zegt de professor. 'Je was heel ijverig, maar ... was je niet drukker met je studie theologie dan met filosofie en rechten?'

Even aarzelt John Wycliffe. Kan hij aan de professor vertellen dat hij vaak zoveel vragen heeft bij wat er gebeurt in de Roomse Kerk? Kan hij zeggen dat hij vindt dat de paus zich veel te veel met de politiek bemoeit?

Met zachte stem antwoordt hij: 'Dat hebt u goed ingeschat, professor. Ik ben oprecht dankbaar dat ik inmiddels klaar ben met rechten en filosofie. Het is jammer dat ik studievertraging heb opgelopen door de pest. Maar, u hebt gelijk, in deze studies vond ik niet wat ik had gedacht. Daarom ben ik ook theologie gaan studeren.'

'Waarom theologie?'

'Wel, professor, als kind al dacht ik diep na over het hoe en waarom van veel dingen. Trouw ging ik naar de kerk en sloeg geen dienst of mis over. Altijd hoopte ik dat ik daar antwoorden zou vinden op mijn vragen. Maar ik vond ze niet. Ik had gehoopt de antwoorden te vinden in mijn studies, maar ook dat gebeurde niet. Dat is voor mij de reden geweest om theologie te gaan studeren. Ik hoopte uiteindelijk in de Bijbel een oplossing voor mijn vragen te vinden.'

'En...?'

'De Bijbel is een goudmijn, professor. In dat boek vind ik wat ik zoek! Vandaar dat ik verder hoop te gaan met mijn studie theologie.'

Het sprekende graf

'Ik geloof een heilige, algemene Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen; vergeving der zonden; wederopstanding des vleses; en een eeuwig leven.'

De gravin Von Rüler kan die belijdenis niet aanvaarden. Ze is nog maar 26 jaar oud als ze op haar sterfbed ligt (1782). De christelijke dokter zegt dat ze zich moet gaan voorbereiden op het sterven. Het zal eeuwigheid worden. Ze weigert de opstanding der doden te geloven, maar neemt toch voor haar sterven het zekere voor het onzekere. Twee maatregelen moeten uitsluiten dat het graf ooit weer opengaat. Ze wil dat de volgende tekst in haar grafsteen gebeiteld wordt: 'Dit graf mag in der eeuwigheid niet geopend worden.' Haar tweede wens is dat haar grafkuil afgesloten wordt door een grote deksteen. De steen weegt meer dan 1800 kilo. Geen mensenhand zal ooit meer in staat zijn om dit graf te openen. Denkt ze...

Maar wie regeert? Jaren later komt er beweging in het graf. Een berkenboom duwt de grafsteen omhoog, elk jaar een stukje verder. Het was een vogel die juist op het uur van de begrafenis een berkenzaadje liet vallen in het open graf. Dat ontkiemde in het voorjaar en groeide uit tot een sterke boom. Wat door geen mensenhand mogelijk was, gebeurt door de Landman Zelf. 'Want Hij spreekt, en het is er; Hij gebiedt, en het staat er.'

Nog steeds vertelt men over 'het sprekende graf van Hannover'. Het is Pasen geweest. De Heere Jezus stond als Eersteling op uit Zijn graf. Hij roept: 'Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten'. Weet je het al: 'U heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden?'

Het wordt tijd, niet iedereen wordt 26 jaar.

Leestip: Prediker 11:9 tot 12:14

Ds. Labee over:

Verwarring over genadeleven

Op allerlei websites wordt heftige kritiek geleverd op de prediking die onder ons 'volkomen zekerheid' heeft. Begrippen en leerstellingen zouden ontstaan zijn in het gezelschapsleven en met name het 'arme zondaarsleven' krijgt een veel te zwaar accent...

Heilige Schrift

Wellicht is het verstandig om wat op te passen met het bezoeken van websites waar (soms anoniem) van alles wordt geroepen. Het kan jongeren en ouderen behoorlijk in verwarring brengen. Met grote stelligheid worden soms zaken geleerd, lijnrecht in strijd zijn met de Heilige Schrift en de belijdenis van Gods Kerk. De vraagsteller had ook allerlei 'verwijten' bij elkaar verzameld die op deze sites te lezen waren. Of in oprechtheid met de genoemde auteurs gesprekken zijn aangegaan, was veelal niet na te gaan. Maar het blijft de vraag of het enig nut zou hebben gehad...

We moesten sterk denken aan een stukje tekst van de bekende (hervormde) ds. J.T. Doornenbal (1909-1975), die zo raak kon schrijven. We citeren: 'Ik zeg nog éénmaal, dat ik nooit een goed theoloog geweest ben, ik wil ook niet gaan strijden over begrippen en leerstellingen. Maar ik heb het toch wel even willen opnemen voor een arm volk dat op God heeft leren hopen zonder dat 't durft te zeggen, dat 't deel aan Christus heeft, maar nog in vrees des doods gehouden wordt - somtijds hun leven lang. En ik voel me bij dit volk ook beter thuis dan bij die geweldenaars in de kerk, die zo krachtdadig alles afsnijden en veroordelen wat nog niet helemaal alles is, en die dat zelfs durven doen, zoals mij vaak bleken, maar er zelf geen spat ken-

nis aan hebben of er zich zelfs maar om bekreunen. De laatsten zijn de onmogelijkste mensen die ik ooit heb gekend. Je kunt met alle mogelijke mensen uit alle mogelijke kerken en kerkjes en met buitenkerkelijken en onkerkelijken nog wel eens een goed woord spreken, maar nooit met dit soort. Zij weten het alleen en er is er niet mee om te gaan. Ik had mijn tekst voor de voorbije zondag al gekozen eer ik de kerkbode van vorige week onder de ogen kreeg: "Vrees niet, gij wormpje Jakobs, gij volkje Israëls, Ik help u, spreekt de Heere, en uw Verlosser is de Heilige Israëls." En dan zeg ik met Wulfert Floor, dat ik toch maar het liefst met dat wormpje Jakobs naar Sion zou willen kruipen'.

Dat neemt niet weg dat we te allen tijde de prediking (en zeker ook over het genadeleven) moeten toetsen aan Gods onfeilbaar Woord en die vervolgens naast het 'klare' getuigenis van de Formulieren van Enigheid moeten leggen.

Heidelbergse Catechismus

Wat blijft het van onschatbare waarde dat we ons leer- en troostboek, de Heidelbergse Catechismus, in Gods voorzienig beleid hebben ontvangen. Aan dat duidelijke onderwijs mag het genadeleven worden 'gespiegeld' en kunnen jongeren en ouderen lezen hoe de Heere werkt. Als men dan meent dat het 'arme-zondaarsleven' zo'n zwaar accent krijgt, verstaat men waarschijnlijk ook Zondag 51 en 52 niet, bijna aan het slot van het leven der dankbaarheid!

Als érgens dat ware, bevindelijke leven der genade in de kern getekend wordt, is het wel daar waar de vijfde bede wordt verklaard: 'Wil ons, arme zondaren, al onze misdaden, en ook de boosheid, die ons altijd aanhangt, om des bloeds van Christus wil niet toerekenen, gelijk wij ook dit getuigenis Uwer genade in ons bevinden, dat ons ganse voornemen is onzen naaste van harte te vergeven'. En de toelichting van de zesde bede is niet anders van toon: 'Dewijl wij van onszelven zo zwak zijn, dat wij niet een ogenblik zouden kunnen bestaan, en daartoe onze doodsvijanden, de duivel, de wereld en ons eigen vlees, niet ophouden ons aan te vechten; zo wil ons toch behouden en sterken door de kracht Uws Heiligen Geestes, opdat wij in deze geestelijke strijd niet onderliggen, maar altijd sterke wederstand doen, totdat wij eindelijk ten enenmale de overhand behouden'. Dat is de taal, naar het hart van Jeruzalem!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

